

COLLEGEVOORSTEL

Onderwerp

Actieprogramma "Aanpak personen met verward gedrag" inclusief wet verplichte GGZ

Te besluiten om

1. Het 'Actieprogramma "Aanpak personen met verward gedrag" Krimpen aan den IJssel 2019-2021 voorlopig vast te stellen.
2. Het actieprogramma ter advisering voor te leggen aan de Adviesraad Sociaal Domein Krimpen aan den IJssel en het Seniorenplatform.
3. Aangaan van een overeenkomst met Centrum voor Dienstverlening (CVD) voor de uitvoering van de hoorplicht uit artikel 7:1.3b van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) conform de model overeenkomst die is opgesteld door de gemeente Rotterdam voor de regiogemeenten.
4. Een meldpunt in te richten bij de KrimpenWijzer onder gezag van de procesregisseur en netwerkregisseur voor het ontvangen en verwerken van meldingen zoals bedoeld in artikel 5.1 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).
5. Het verplichte periodieke overleg op grond van artikel 8:31 Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) tussen het college, Openbaar Ministerie (OM) en GGZ te beleggen bij het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond en het Zorg- en het Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond hiervoor te machtigen.
6. De Raad te informeren via een raadsinformatiebrief.

Inleiding

De gemeenten hebben de opdracht gekregen om een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag te realiseren. Daarnaast treden met ingang van 1 januari 2020 de nieuwe Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en de Wet zorg en dwang (Wzd) in werking. Deze nieuwe wetten vervangen de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Bopz). Het betreft veranderde wetgeving op het gebied van gedwongen zorg aan volwassenen met psychiatrische problemen.

Mede op basis van veranderende wetgeving is een plan geschreven dat actueel en toekomstbestendig is. In het "Actieprogramma Aanpak personen met verward gedrag" wordt uitgelegd op welke manier de aanpak personen met verward gedrag wordt opgepakt en hoe de Wvggz daarin een plaats heeft gekregen.

Sluitende aanpak Personen met verward gedrag

Het aanjaagteam Verwarde Personen (later Schakelteam) heeft bouwstenen aangedragen voor de gemeenten om hieraan uitwerking aan te geven. Deze bouwstenen beslaan de terreinen:

- Vroegtijdige signalering en melding
- Beoordeling, risicotaxatie en vervoer
- Ondersteuning, zorg en straf, waaronder beschikbare preventieve hulp en voorzieningen
- Informatiedeling

In Krimpen aan den IJssel zijn verschillende voorzieningen aanwezig voor hulpverlening aan mensen met verward gedrag, zoals de KrimpenWijzer, het Krimpens Sociaal Team, inzet van verpleegkundige GGZ en wijkverpleegkundigen. Hiermee voldoet de gemeente al voor een deel aan de verantwoordelijkheden vanuit de nieuwe wetten. In het actieprogramma wordt dit beschreven. Tussen alle partijen vindt overleg (informatiedeling) plaats.

Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en Wet zorg en dwang (Wzd)

Met de inwerkingtreding van de Wvggz en de Wzd zijn de verantwoordelijkheden voor de gemeenten uitgebreid. De Wvggz is gericht op personen met een psychische aandoening. De Wzd is gericht op personen met een psychogeriatrisch en/ of verstandelijke beperking met een indicatie voor zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz). Bij een samenloop van problemen zal de Wvggz in de praktijk voor de Wzd gaan.

Wat er verandert voor gemeenten bij invoering van de Wvvgz

In grote lijnen veranderen er vier dingen:

1. De positie van de burgemeester. De huidige inbewaringstelling (Ibs) op grond van de Bopz wordt straks een crisismaatregel, waar andere regels mee verbonden zijn. Ook komt er een regionaal overleg over de uitvoering van de Wvvgz tussen de burgemeester, het Openbaar Ministerie (OM) en de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) dat vier keer per jaar plaats moet hebben.
2. Gemeenten moeten verkennend onderzoek gaan doen naar aanleiding van meldingen van familie of betrokkenen over een persoon. De vraag of deze man of vrouw (verplichte) ggz nodig heeft, dient te worden beantwoord. De verplichte zorg ofwel de 'zorgmachtiging' vervangt de rechterlijke machtiging.
3. Het wordt mogelijk verplichte zorg in de thuissituatie op te leggen.
4. Gemeenten en ketenpartners (OM, de rechtspraak en GGZ) moeten veilig informatie uitwisselen. Het landelijk ketenbureau ontwikkelt een systeem waarop gemeenten moeten aansluiten (Khonraad).

Toelichting

1. Positie van de burgemeester

Wanneer er sprake is van een 'crisismaatregel' moet de burgemeester iemand aan wie hij een maatregel oplegt in staat stellen te worden gehoord. Het doel van deze hoorplicht is het versterken van de positie van de cliënt en zijn naasten. De burgemeester kan het horen beleggen bij een gemandateerde c.q. gemachtigde derde partij.

2. Verkennend onderzoek

Inwoners met zorgen over een medeburger moeten dit bij de gemeente kunnen melden. Een verkennend onderzoek dient te worden uitgevoerd door een bevoegde hulpverlener met ggz-expertise.

Het college beslist *binnen veertien dagen* over het indienen van een verzoekschrift tot een zorgmachtiging bij de officier van justitie (artikelen 5:3 en 5:17 Wvvgz) die een uitspraak doet.

Er kan door essentiële naasten gebruik worden gemaakt van het recht op grond van art. 5:2 lid 5 Wvvgz om een aanvraag voor de voorbereiding van een zorgmachtiging toch door te laten zetten als het college heeft besloten daarvan af te zien.

3. Verplichte zorg in de thuissituatie

Voor de Wvvgz geldt dat onder voorwaarden, zoals verplichte medicijninname, ambulante kan worden geboden aan mensen met psychische problemen die niet vrijwillig in zorg gaan. De verplichte ambulante zorg kan het college aanvragen via een verzoek om zorgmachtiging.

4. Informatie uitwisseling

Gemeenten en ketenpartners moeten veilig informatie uitwisselen. De verwerking van de persoonsgegevens vindt plaats in Khonraad. De bestuurders, functionarissen en externen krijgen alleen toegang tot de informatie die ze strikt nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. Een mandaat voor het verwerken van deze bijzondere persoonsgegevens is noodzakelijk met het oog op de privacyregulering.

Proces

Om te komen tot dit actieprogramma hebben wij de navolgende stappen gezet:

Stap 1: Aanleiding en vraagstelling (interne bijeenkomsten onder begeleiding van SiRM)

Stap 2: Thematafel "aanpak personen met verward gedrag" op 7 mei

Stap 3: Regionale en subregionale (ambtelijke) bijeenkomsten en werkgroepen

Stap 4: Opstellen actieprogramma – input beleidsplan Sociaal Domein

Stap 5: Deelnemers feedback op concept actieprogramma (12 deelnemers hebben hiervan gebruik gemaakt)

Stap 6: Actieprogramma naar college

Stappen die nog gezet moeten worden:

Stap 7: Formeel advies vragen aan Seniorenplatform en Adviesraad Sociaal Domein

Stap 8: Definitieve vaststelling in college en raadsinformatiebrief naar raad

Implementatie van de Wvvgz

Om te voldoen aan alle verantwoordelijkheden die volgen uit de wet- en regelgeving rondom personen met verward gedrag zijn verschillende activiteiten nodig. Voor een deel van die verantwoordelijkheden werkt de gemeente Krimpen aan den IJssel samen met de gemeenten uit de regio Rotterdam-Rijnmond.

Al deze acties zijn uitgewerkt in het 'Actieprogramma aanpak personen met verward gedrag'. De netwerkregisseur Zorg en Veiligheid draagt zorg voor de uitvoering van deze acties.

Beoogd effect

Het realiseren van een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag en voldoen aan de verantwoordelijkheden die voortkomen uit de nieuwe Wvvgz per 1 januari 2020.

Argumenten

1.1. Het 'Actieprogramma Aanpak personen met verward' geeft invulling aan de opdracht van het aanjaagteam Verwarde Personen (later Schakelteam) dat alle gemeenten beschikken over een plan van aanpak dat aansluit op bestaande lokale - en regionale structuren. In het plan zijn tevens de verantwoordelijkheden vastgelegd die voortvloeien uit de Wvvgz.

2.1. Artikel 7:1.3 Wvvgz geeft aan dat 'de burgemeester niet eerder een crisismaatregel neemt dan nadat hij betrokkene, zo mogelijk, in de gelegenheid heeft gesteld om te worden gehoord'. De betrokkene kan door middel dit 'horen' zijn mening geven over verplichte zorg.

De burgemeester kan het horen zelf doen. De wet biedt echter ook de mogelijkheid om het horen te beleggen bij een andere persoon of partij. Tijdens het Regionaal Veiligheidsoverleg (RVO) van 18 november 2019 hebben de burgemeesters van de politie-eenheid Rotterdam aangegeven niet zelf de hoorplicht uit te willen voeren, maar hiervoor een mandaat c.q. machtiging te willen verlenen aan een derde partij, te weten het CVD. Deze taak vereist namelijk naast een 24-uurs bereikbaarheid en beschikbaarheid specifieke vaardigheden en opleidingen in de geestelijke gezondheidszorg.

Het CVD voldoet hieraan. Zij biedt al vele jaren psychosociale hulp aan degenen die dat nodig hebben. Daarnaast voert het CVD ook voor onze gemeente de risico-inventarisatie en hoorplicht uit in het kader van de huisverboden. Deze werkzaamheden van het CVD komen overeen met wat met de hoorplicht wordt beoogd. De burgemeester zal voor deze uitvoering van de hoorplicht de eerste zes weken meelopen met het CVD.

3.1 Artikel 5 Wvvgz verplicht het college van burgemeester en wethouders zorg te dragen voor het inrichten van een meldpunt waar iedereen een verzoek kan indienen tot nader onderzoek van iemand met verward gedrag. Het inrichten van een lokaal meldpunt is het meest voordehand liggend vanwege directe en korte lijnen die er kunnen zijn met de al bestaande structuur van de KrimpenWijzer en het Krimpens Sociaal Team. De uitvoering van het verkennend onderzoek past ook bij het takenpakket van de KrimpenWijzer en Krimpens Sociaal Team. Hierbij moet sprake kunnen zijn van een goede informatiedeling.

4.1 Het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond heeft te kennen gegeven het verplichte 3 maandelijks overleg vanuit de Wvvgz voor hun rekening te willen nemen. De partijen die in de wet worden genoemd zitten (grotendeels) al aan tafel. Op het niveau van de Veiligheidsregio voeren de betrokken partijen bij de Wvvgz periodiek overleg over de organisatie en de kwaliteit van de Wvvgz.

Kanttekeningen

Instemming van het college met de beslispunten betekent dat de noodzakelijke stappen voor de inwerkingtreding van de Wvvgz per 1 januari 2020 zijn gezet. De inmiddels benoemde netwerkregisseur Zorg en Veiligheid kan met de verdere uitwerking aan de slag. Het Actieprogramma geldt hiervoor als handleiding.

Financiën

De rijksinkomsten voor de uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg zijn verwerkt in de meicirculaire 2019. In de programmabegroting 2020-2023 is hiervoor structureel een bedrag van € 30.000 opgenomen.

Verder zijn in de septembercirculaire 2019 middelen beschikbaar gesteld voor ambulantisering GGZ. In de januariwijziging 2020 wordt hiervoor een begrotingswijziging verwerkt. Het gaat om een bedrag van € 23.574 in 2020 oplopend naar een bedrag van € 36.540 in 2023.

Voor Krimpen aan den IJssel zijn hieronder de totaal beschikbare middelen voor de komende 4 jaar in beeld gebracht, na besluitvorming in de raad van januari 2020:

	2020	2021	2022	2023
Inkomsten meicirculaire; uitvoeringskost en WvGGZ	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Inkomsten septembercirculaire; ambulantisering GGZ	€ 23.574	€ 29.979	€ 35.485	€ 36.540
	€ 53.574	€ 59.979	€ 65.485	€ 66.540

Communicatie

Op de website van de KrimpenWijzer is informatie beschikbaar. Er wordt een artikel geplaatst in de Seniorennieuwsbrief. De huisartsen zijn tijdens een bijeenkomst over de inwerkingtreding van de wet verplichte ggz door de procesregisseur geïnformeerd.

Uitvoering

Aan de hand van het Actieprogramma zullen de nodige acties worden ondernomen. Zo dient er een convenant te worden gesloten met de ketenpartners, medewerkers dienen te worden opgeleid, werkinstructies beschreven, zorgen dat er gebruik gemaakt kan worden van Khonraad, etc.

Bijlagen

1. Actieprogramma "Aanpak personen met verward gedrag" 2019-2021
1. Raadsinformatiebrief "Actieprogramma "Aanpak personen met verward gedrag" inclusief Wet verplichte GGZ"
3. Machtigingsbesluit voor voeren overleg in kader Wet Verplichte geestelijke Gezondheidszorg aan Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond (zie hieronder bijlage 3).
4. Mandaten, machtigingen, Volmachten van de burgemeester - Mandaat- en machtigingsbesluit voor hoorplicht uit Wet Verplichte geestelijke Gezondheidszorg ten behoeve van Centrum voor Dienstverlening (zie hieronder bijlage 4).

Bijlage 3

BESLUIT van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpen aan den IJssel

Onderwerp: machtigingsbesluit voor voeren overleg in kader Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg aan Zorg-en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond	Datum vergadering/ agendanummer	Kenmerk
Commissie nvt		Openbaar: ja
BBVnummer:		

Overwegende dat:

Op 1 januari 2020 de Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg in werking treedt die in artikel 8:31 aan de colleges van burgemeester en wethouders, officieren van justitie en de geneesheren-directeuren van zorgaanbieders die deel uitmaken van een regio de verplichting oplegt tot het voeren van periodiek overleg;

gelet op Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg; artikel 160, eerste lid sub a Gemeentewet, artikelen 10:3; 10:4 en 10:12 Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

1. Een machtiging te verlenen aan de medewerker van Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond, die daartoe is aangewezen door het management van Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond, voor het voeren van periodiek overleg met Openbaar Ministerie, geneesheer directeuren en GGZ ter uitvoering van artikel 8:31 Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg;
2. Deze machtiging wordt verleend vanaf 1 januari 2020.

Aldus besloten in de collegevergadering van december 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpen aan den IJssel,
De secretaris de burgemeester

Bijlage 4

BESLUIT van de burgemeester van de gemeente Krimpen aan den IJssel

Onderwerp: mandaat- en machtigingsbesluit voor hoorplicht uit Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg ten behoeve van Centrum voor Dienstverlening	Datum vergadering/ agendanummer	Kenmerk
Commissie nvt		Openbaar: ja
BBVnummer:		

Overwegende dat:

- Op 1 januari 2020 de Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg in werking treedt die de burgemeester de bevoegdheid verleent tot het opleggen van een crisismaatregel en daarbij de verplichting oplegt tot het horen van betrokkene (artikel 7:1 Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg);
- De burgemeester het horen van betrokkene, op grond van artikel 7:1 lid 3b Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg, wil laten uitvoeren door deskundig personeel van Centrum voor Dienstverlening;
- Het college op .. december 2019 een besluit heeft genomen voor het aangaan van een overeenkomst met Centrum voor Dienstverlening (CVD) ten behoeve van de uitvoering van de hoorplicht uit Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg;

gelet op het bepaalde in Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg, artikel 171, eerste en tweede lid Gemeentewet en artikelen 10:3, 10:4 en 10:12 Algemene wet bestuursrecht

besluit:

1. een mandaat te verlenen aan de directeur van het Centrum voor Dienstverlening om een deskundige medewerker aan te wijzen die de hoorplicht uitvoert namens de burgemeester;
2. een machtiging te verlenen aan de medewerker van het Centrum voor Dienstverlening tot het horen van betrokkene zoals bedoeld in artikel 7:1 lid 3b Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg en binnen de kaders van de met de gemeente afgesloten overeenkomst.
3. deze machtiging wordt verleend vanaf 1 januari 2020 voor de duur van de looptijd van de door het college met Centrum voor Dienstverlening afgesloten overeenkomst.

Vastgesteld door de burgemeester op ...december 2019

De burgemeester,

M.W. Vroom